

Under luppen: HF-QRV för under 3000.- ?

Vi står inför en tid då vi troligen kommer att få en hel del nya vänner på HF-banden som tidigare varit hänvisade till VHF/UHF p.g.a. krav på CW operatörskunskaper. Om man nu inte vill investera i en ny och kostbar rigg för att komma igång finns det intressanta alternativ som gör ett mycket bra jobb till rimliga pengar. Här en liten överblick på vad som kan vara ett vettigt val.

Undertecknad har liksom många av oss sett riggar komma och gå. Den ena med mera fantastiska data och priser än den andra. Jag har en

förkärlek för det enkla och grundläggande som kan utträtta det som utträttas skall. Sedan kan man alltid finna en tjustning i intressanta finesser, som dock oftast kostar mer än vad dom utträttar. I grund och botten: Köp det som gör det du vill göra ! Gör en seriös analys och titta dig sedan omkring. Titta in på Internet [1] och läs gärna utvärderingar genom att söka med sökmotorer [2].

Jag har tittat mig omkring lite här och var och har givetvis gått på en och annan mina i mina egna val av riggar under åren. Min ambition här är att visa på riggar som kostar lite, är skapligt kompetenta och som är ganska vanliga i vårt närområde. Skulle du välja fel så står sig priset ganska konstant i detta segment och risken för förlust är liten. Generellt sett vid alla köp av begagnad utrustning är väl en

rekommendation att se till att få med så mycket dokumentation som möjligt. Manualer kan ofta plockas hem ifrån nätet, men originalen är alltid trevligast. Se även till att få alla eventuella modifieringar [3] dokumenterade. Dessutom får vi inte glömma att många år på nacken kan vara lika mycket ett problem som när man köper en gammal bil. Strul, brist på reservdelar och avsaknad av professionell support är utmaningar som man måste lägga in i kalkylen. Det kan mycket väl löna sig att köpa en ny rigg. Våra vänner återförsäljare hjälper gärna till med råd och dåd inför köpet och inte minst även efter –inte att förglömma. Välj en säljare med omsorg, lägsta pris är INTE alltid bäst dagen efter. Lista på annonsörer återfinns här i QTC på annan plats.

Kenwood TS-520S med separat digitalvisning och VFO

B x H x D (cm) 333x153x335

Först ut får bli en trotjänare som är mycket vanlig i vårt land. Den får representera en sk. hybrid. Den är inte heltransistoriserad utan innehåller rör i slutsteget. Där sitter 2 st 6146B som ger en uteffekt på ca 100W till antennen. Dessa rör kan man vid behov köpa till rimliga pengar. Många "helrörifierade" och hybrid-riggar hade tveksamma och numera dyra linjeslutrör som 6JB6, 6KD6 och 6LQ6. Dessa kräver en varligare hand vid avstämning för att inte lägga av.

TS-520S ger dig en rejäl rigg av mycket hög kvalitet, rejäla knappar och en konstruktion som är reparerbar inom överskådlig framtid. Mottagaren är av riktigt god kvalitet. Känsligheten på dom höga banden kan med enkel modifikation[3] förbättras. Storsignalegenskaperna är väl inte den bästa men den inbyggda noiseblankern är mycket bra. En liten nackdel som kan ses som en utmaning är att man med denna rigg behöver lära sig hur man stämmer av slutsteget vid varje

bandbyte. Handgrepp som man ganska snart behärskar väl. Pris på en TS-520S borde hamna mellan 1500 – 2000 kr beroende på utrustning och skick. Alternativ rigg från Kenwood till större pengar är TS-50 eller kanske en TS-830S. Intressant fördel för denna rigg är att den har en inbyggd nätrel. Detta gör att man slipper en extra investering på kanske lite drygt 1000.- .

ICOM IC-730 BxHxD (cm) 241 x 94 x 275

IC-730 från ICOM från representera en doldis med inbyggda finheter som hamnat lite i skymundan gentemot efterföljaren IC-735. Riggen är heltransistoriserad med ett bredbandslutsteg på 100 W enligt dagens snitt.

Riggen täcker alla HF-band inklusive WARC (dock ej 160m). Mottagaren är en kvadrupelsuper (4 st mellanfrekvenser) och är inte heltäckande, två faktorer som spelar in för att göra den extra intressant

och av hög kvalitet. Mottagaren är en fröjd att lyssna på.

Andra användbara finesser som tål att nämnas: IF-shift som gör att man kan flytta passbandet för att kunna filtrera bort närliggande störande stationer. Dubbla VFO:er för att kunna snabbt byta mellan stationer att lyssna på eller för att köra "split frekvens". En enkel talkompressor och variabel RF-gain är ytterligare mycket användbara finesser. Försök att om möjligt få riggen utrustad med extra SSB och

CW-filtre. Det fanns även en möjlighet att få ett kristallfilter (FL44) inbyggt som alternativ till det mekaniska filtret i 3:dje MF (455Khz). Riggen är liten och nätt till formatet men har fortfarande lagom stora knappar för enkelt handhavande. En IC-730 borde hamna i pris på runt 2500 – 3000.- . Efterföljaren IC-735 finns det gott om. Den är dyrare och har en heltäckande mottagare som inte är lika bra som den i 730.

YAESU FT-747GX BxHxD (cm) 238x94x275

FT-747GX från YAESU får representera en "no frills" rigg som har precis det du kan behöva och kanske lite till för en vettig slant. Mottagaren är heltäckande så att man kan även använda den för att lyssna på rundradio på kortvåg. Däremot innebär det också här att mottagaren inte är lika god som exempelvis IC-730. Högtalaren på frontpanelen gör att lyssningsintrycket blir mycket gott. Ofta får man en konstig ljudbild med högtalaren riktad uppåt. För husfridens skull skall man kanske ha för vana att använda hörlurar av god kvalitet.

Filter för CW, CW och AM ingår som standard. En modul för FM finns som option men är väl bara intressant för att köra FM på 10m. Talkompressor, VOX och variabel RF-förstärkning saknas vilket är lite trist. Borde hamnar på samma pris som IC-730. Alternativa riggar från YAESU till högre prislapp får bli b.l.a FT-757GXII eller FT-707.

Made in the U.S.A

I amatörradios barndom byggde man själv den mesta utrustningen som vi ju alla vet. Därefter dominerade färdigbyggda riggar ifrån DRAKE , Collins , SWAN/ATLAS, TenTec och Heathkit – alla från USA

och alla förutom TenTec [4] saligen avsmnade. Fantastiska riggar som även idag har sina beundrare. Titta gärna efter Heathkit HW101 eller DRAKE TR4C som ett alternativ till riggarna ovan. Dessa kan dock vara i mycket risigt skick. Så ett varningens finger höjs gärna. Glöm även inte att reservdelstillgången är begränsad och att åldern tar ut sin rätt i dessa riggar.

Vad mera – Nätdel, mätinstrument och antenn ?

En kostnad som man ofta glömmer bort i samband med köp av en rigg för HF är den för en lämplig spänningsmatning. Nätdelen skall

vanligtvis tåla minst 20 A toppbelastning vid 13.8 V utan att börja krokna.

Själv har jag med framgång använt ett vanligt helkapslat blybatteri av marintyp. Dom kostar inte särskilt stora slantar och räcker länge mellan uppladdningarna. Var dock försiktig med eventuell knallgas och se till så att du inte av misstag får laddningsaggregatets spänning på kanske 18 V in till riggen (dom flesta riggar uppskattar inte det). Idag finns det en del "switchade" nättaggregat av mycket god kvalitet till rimliga pengar som tål 20 A belastning utan att knorra. Alternativt finns det här en del beskrivningar på nätet för att bygga om PC-nättaggregat till 13.8 V.

Ett instrument som inte borde saknas i något shack måste väl ändå ståendevåg och effektmätaren vara. Alla riggar av idag innehåller dessa funktioner men jag tror att ett separat instrument gör en snabbare varse om att något är på tok.

Sist men inte minst måste väl antennfrågan även beröras. Där är smaken lika delad som det antal amatörer man frågar. Min personliga preferens som fungerat mycket väl under dryga 20 år "i drift" har varit enklare trådanterner av typen dipol. Satsa på ett eller två band och bygg sedan ut allt efter som behoven finns, multibandsantennerna är oftast mer eller mindre dåliga

kompromisser. Dipoler fungerar ypperligt och jag slutar aldrig att förundras över hur enkelt det är att bli QRV på HF relativt sett all insats som krävs för att nå rimligt långt på VHF/UHF.

Till sist en liten repetition - **Köp det som gör det du vill göra !**

Eller varför inte bygga själv ?? Men det tar vi upp i ett annat forum. / Tilman SM0JZT/qrp

Internet -referens:

[1] www.eham.net, www.rigpix.com

[2] www.google.com

[3] www.mods.dk

[4] www.tentec.com